

Előszó

A Vajdasági Magyar Tudományos Társaság, a Magyar Tudományos Akadémia védnöksége alatt, a Nemzeti Közszerzői Egyetemmel való együttműködés alapján, 2017. november 11-én 10 órai kezdettel tartotta meg Újvidéken, a Tartományi Képviselőház Nagytermében, hagyományos Magyar Tudomány Napjának szentelt tudományos tanácskozását, *Migráció, környezetvédelem – társadalom és természet*, kerettémával. A tanácskozáson 20 délvidéki, 12 anyaországi szenior és junior kutató tartotta meg a tanácskozási programban megszabott sorrendben előadását és a témával kapcsolatos folyamatban levő kutatási eredményeit. A kerettémán belül, a migrációval foglalkozó referátumok, a migrációt történelmi, politológiai, jogtudományi, nemzeti, nemzetközi és időszerű szemszögből vizsgálták. A témával foglalkozó referátumok a 2015 óta folyamatban levő Európába törekvő tömeges migrációs jelenségről szólván, utaltak arra, hogy ez gazdaságilag nem igazolja azt a véleményt, hogy a migránsok foglalkoztatása előnyös, mert ők (beleértve azt, hogy ők kollektíve és egyénileg) pusztán „képzett és olcsó” munkaerőt jelentenek. Ugyanis, az eddig ismert adatokból kitűnt, hogy se nem „olcsók”, se nem képzettek. Ugyanakkor, megmutatkozott, hogy komoly biztonsági kockázatot is magukkal vonhatnak, vagy már vontak, mivel közülük sokan vannak, vagy lehetnek, akik nem gazdasági migránsok, ráadásul se nem menekültek, hanem a körülményekből következően, nemcsak előfordulóan, más szándékkal jöttek. Identitásuk és „szándékuk” kiszűrése gyakran ellehetetlenült. Ugyanis a jogi gondok abban is megmutatkoztak, hogy a migránsok zöme nem rendelkezik személyazonosságukat, képzettségüket, stb. igazoló dokumentumokkal. (Útközben elfelejtették, vagy elhagyták). Úgyhogy a „képzettségi vélelem” igen ingatag. Ráadásul a tömeges migráció szervezéséhez embercsempészek is hozzájárultak, előfordulóan humanitárius lepel alatt. Elhangzott olyan tudományos vélemény is, hogy a gazdasági migráció, többek között, csökkenthető lenne, ha az illető kibocsátó országokban javulhatnának a körülmények. Jogilag megkülönböztethető a menekültek státusza. Őket a menekültügyi egyezmény oltalmazza, pontosan definiálva, mi értendő ez alatt (háború, diszkrimináció, stb.). Az érthető, hogy a kedvezőtlen, háborús körülmények miatt, a migráns esetleg nem rendelkezik személyi dokumentumokkal. Ám itt az összes migránsnak hiányzik a személyi dokumentu-

ma, olyanoknak is, akik nem háború sújtotta országokból érkeznek. A jelenlegi tömeges migrációnak több illegális eleme van (feltehető embercsempészek szervező hozzájárulása, dokumentumok hiánya, stb.).

Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a más kultúrákból érkezők gyakran, vagy előfordulóan, akár hosszabb idő után sem alkalmazkodnak az Európában, azaz az uniós nemzetállamokban bevett szokásokhoz, a nyelvhez, kultúrához és jogrendhez. Ennél a tapasztaltnál fogva, nem várható, hogy a tömeges migráció hozzá járulna az egyes álláspontok szerint szorgalmazott „fokozottabb” uniós integrációhoz, ellenkezőleg. Mindinkább bebizonyosodik Európában, hogy a magyar migrációs ügyben folytatott konzervens kormányzati politika, habár kezdetben észrevételeket ért meg, helyes és jó úton jár. Hiszen: „helyszínben ott kell segíteni, ahol a bajok vannak és nem a bajokat onnét elhozni”. A brüsszeli politika egy részének hatására, az a baj, hogy ami viszonylag helyi volt, globálissá vált, vagy válhat. A tanulmányok között erre Tattay Levente és Prugberger Tamás professzor urak is rámutattak. De gondolom, empirikus (ankét-alapú) kutatások is azt mutatják (Magyarságkutató Tudományos Társaság, Szabadka), hogy a délvidéki magyaroknak is van bőven negatív tapasztalata. Ezt mutatja Tóth-Glemba Klára tanulmánya is

A nemzetállamok Európában történelmileg adottak és feltételezettek, ezeket téves lenne „ellensúlyozni” tömeges bevándorlattal. Tudományosan nehezen kitapintható, hogy a migrációt elősegítők, gyakran humanitárius lepel alatt, milyen szándékkal favorizálják Európa országainak tömeges betelepítését. Nem lenne helyes az, ha a következmények olyanok lennének, hogy Európa népei vagy népeinek része, féljenek saját hazájukban, az eltérő kultúrák miatt előálló és mindinkább előforduló terror-vagy hasonló jellegű jogellenes cselekmények miatt. Megjegyezném, hogy a délvidéki magyarok gyakran féltek, mivel empirikus adatok bizonyítják, hogy kollektíve avagy individuálisan megfélemlítették őket. Ehhez tartozik az is, hogy a közszolgálatokban igen nehezen kapnak munkát, képzettségük ellenére. Egyéb munkahelyeken pedig még kevésbé. Redukálódott az anyanyelvű oktatás óvodától egyetemig. Főként az egyetemi képzés tekintetében. Ne csodálkozzunk a további elvándorlás jelenségén.

A délvidéki magyar tudományos közösség és az anyaországi témával foglalkozó, azaz e témát kutató résztvevői e tanácskozásnak

(egyéni és csoportos szociológiai, gazdasági, jogi kutatási eredményei szerint), nekem úgy tűnik, és ezt jómagam is alátámasztom, elutasítja azt, hogy a betelepítés „jót”, ellenkezőleg, rosszat, potenciális konfliktust jelent, ami sem helyileg, sem globálisan nem jó, vagyis negatív.

A kerettémához, jelen könyvünkben megjelentett referátumaikkal, a természettudományi kutatások is hozzájárultak.

Prof. Dr. Dr. Hc. DSC (MTA) Szalma József akadémikus, a VMTT elnöke, a szerkesztőbizottság elnöke